

Felolós szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1909. SZEPTEMBER 11.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 206. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Lajthán innen és tul.

Kassa, szept. 10.

Ausztria hetek óta a feje tetején áll. A csehek és németek vad zürzavarban tépik az egymás haját. Morvaország lángol, Csehország sistereg és Bécs kétségbe van esve. Bienerth báró az osztrák nemzetiségeknek ez a pofozó masinája pedig siró tehetetlenséggel könyörgi ettől is, attól is a békét. De nemcsak Bienerth, hanem az udvar, sőt maga az ősz uralkodó is mindent elkövet arra, hogy a nyugalom Ausztriában helyreálljon, vagy amint odaát mondják, a „cseh tartománygyűlés továbbmüködése lehetővé váljék.“

A jelek arra mutatnak, hogy Bienerth, az udvar és az uralkodó igyekezete hiábavaló. A csehek a maguk képére akarják átförmálni Ausztriát, s a szláv parlamenti egyesülés az osztrák képviselőházon keresztül a monarchia ügyeinek legfőbb intézését akarja megkaparítani. Ravaszág és erő, intrika és nyílt agitáció, mint a malomkövek dörzsölődnek, horzsolódnak egymáson, s a malomkövek között lassan őrlődik Ausztria.

Nálunk sincs politikai konszolidáció, ez igaz. A mi belső állapotaink is várják az orvoslást, de a magas orvosokat, akik a beteg Ausztria fölött virrasztanak, hiába keressük itt. Pedig a mi bajunk komoly és őszinte baj, hogy ugy mondjuk, szervi betegség, Ausztria nyavalyája pedig olyan, mint mikor a puccos asszony fejjörcsöt kap egy selyem alsóért. Nyomorult érdekecské, házi perpatvarok ellenszenves zöreje veri föl az osztrák közéletet. A mi közéletünk pedig csöndesen szenved és magára hagyva, ezer veszedelem között keresi egyedül a gyógyulás és az élet utját.

Velünk, a mi állapotaink egészségével nem törődik az udvar. A királynak nem volt kezdeményező ötlete, irányító kijelentése a magyar válság számára. Csak a tényeket vette tudomásul, s a döntés jogát tartotta fenn a maga számára. Ellenben mikor a cseh-német viszály kitört, uralkodói tekintélye egész súlyával követelte a békét. Tegyük hozzá, hogy sikertelenül. Ausztriában tomboló mámorban dühöng a széthuzás és a megvadult nemzetiségek őrjöngve táncolnak a nagyhatalmi presztizs hátán.

Pedig hát mennyivel indokoltabb volna, ha az arravaló tényezők a magyar válság kielégítő megoldásán fáradoznának. Mennyivel inkább állana ez a monarchia külső súlyának, belső értékének, a dinasztia nagyhatalmi aspirációinak és nemzetközi tisztességének érdekében. A magyar válság megoldása megoldana mindent, sőt megoldaná az osztrák válságot is. Mert okozati összefüggésben állnak egymással. Odaát ugyanis a kormány oktalansága, amely mereven szegült ellene minden magyar kívánságnak, ahelyett, hogy ezzel a remélt népszerűséget érte volna el, fölszabadi totta egész Ausztriában a szláv tébolyt. A saját fegyverével vernek most végig rajta, s ebben a maguk szempontjából igazuk is van.

Csak egyetlen helyes, okos és célszerű útja van az osztrák zavarok megszüntetésének, s ez az ut a magyar válságnak a politikai rezon által diktált, kielégítő megoldáson keresztül vezet.

Polgármester kongresszus

(Rákóczi kriptájában. — A diszebed. — A főispán a városok hivatásáról. — A gazdasági akadémián és a javítóintézetben. — A bankói est.)

A délelőtti komoly munkája után, a polgármesteri kongresszus tagjai délután a város vendégszeretét élvezték. A város-házai tanácskozás után a kongresszus testületileg vonult Rákóczi fejedelmünknek a Domban őrzött hamvaihoz. Az illusztris zarándok csapatot Kozora Endre pápai protonotárius, a város kanonok plebánosa fogadta s kalauzolta úgy a Dombban, mint Rákóczi kriptájában. A fejedelem sarkofájára Brolly Tivadar kongresszusi elnök helyezte el a polgármesterek hatalmas babékoszoruját.

A Domból kijövet, megtekintették az ország legrégebbi műemlékét, a Mihály kápolnát, valamint Szamovolszky és Horvai szobrászművészek remekét, a kassai hangulatos honvéd-szobrot. Rendkívül megnyerte a polgármesterek tetszését a szobrot övező virágos park. Innen Szalay László főispánhoz ment tisztelegni a kongresszus küldöttsége.

A bankett.

Délben a Schalkház nagytermében bankettre gyülekeztek a vendégek és a kassai közönség. Az asztalfőn Szalay László főispán foglalt helyet, tőle balra Eder Ödön, Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai megyés püspök, Bernády Györgyné, dr. Puky Endre alispán, Váczy Józsefné, Juhász Mihály, Kossuth Lajosné, dr. Töpler Kálmán, Szentlélek Böske, dr. Szentpáli István, a főispántól jobbra dr. Saára Gyuláné, Brolly Tivadar, dr. Szentlélek Gyuláné, Vennes Jenő, Brolly Adrienne ültek.

A tósztok sorozatát Eder Ödön polgármester nyitotta meg, éltetvén a vendégeket. Ezután Szalay László főispán mondotta a következő nagyhatású pohárköszöntőt:

Tisztelt Uraim! Hazafiúi öröm és meglegedés tölti el szívemet, amidőn e nemes város vendégszerető falai között, s annak vendégszerető asztalánál összegyűlkezve látom a magyar városok képviselőit, azon férfiakat, akik egy közös és nemes cél szolgálatában tömörülve, — a magyar városok jólétén munkálkodva, — ezen kötelességüket annak tudatában teljesítik, — hogy hazafias törekvéseik által nemcsak a magyar városok jövő fejlődésének szilárd és biztos alapzatát rakják le, — hanem ezzel egyszersmint fontos és jelentős szolgálatot tesznek az egész magyar hazának.

A magam részéről szerencsémnek tartom, hogy a magyar városok képviselői körében megjelenhetvén, már megjelenésem által és jelképezhetem azt az őszinte nagyrabecsülést, azt az igazi jóakaratot, amellyel a jelenlegi alkotmányos magyar kormány a magyar városok iránt viseltetik, s hogy kifejezést adhatok annak a nagyfokú érdeklődésnek, amellyel a kormány a városok hazafias törekvéseit kezdettől fogva kíséri. (Zajos éljenzés.)

És ha ennek a nagyrabecsülésnek, ennek a rokonszenvennek indító okait keresem, első tekintetre megtalálom azt magában a magyar történelemben, s az abból levont tanulságokban, a magyar városok dicső multjában, s abban a mindnyájunk által átértett történelmi igazságban, hogy a magyar városok a magyar állam életében már kezdettől fogva fontos szerepet játszottak.

Már pedig a multak történetéből levont tanulság igaz és örök, — s ezek a tanulságok a jövődönnek is biztos zálogát képezik s megmutatják, kijelölik azt az utat, a melyet a jövőben is követnünk kell.

Senki sem kételkedhet tehát abban, hogy a magyar városokra a jövőben is fontos és nevezetes feladatok várnak, s hogy ez okból csak azt lehet okos és helyes nemzeti politikának tekinteni, a mely a városok fejlődését a lehetőség szerint előmozdítani s őket a reájuk váró nagy nemzeti feladatok betöltésére képessé tenni törekszik.

De viszont nem kételkedhetünk abban sem, hogy a magyar városok a jövőben is hivatásuk magaslatán fognak állani, — mivel a dicső multa visszatekintve, meglegedéssel konstatálhatjuk, — hogy ezek nemcsak az ország kulturális és gazdasági fejlődésének voltak mindenkor hivatott munkásai és zászlóvivői, s hogy a városi polgárság nem csak élt és dolgozott a hazáért, hanem mindig kész volt a békés munka eszközeit a harci bárdal is felcserélni, s az alkotmányos szabadság védelmében vérért és életét is feláldozni, ha azt az ország érdeke követelte.

Áthatva a magyar városok iránti szeretettől, bizva azoknak hazafias működésében s lelkesedve azoknak fejlődése és felvirágozásáért, engedjék meg, hogy ez alkalommal poharamat a magyar városokra s azoknak jelenlevő képviselőire köszöntsem.

Legyenek a magyar városok a nemzeti

életnek oly kiváló és értékes szervei a jövőben is, mint voltak a múltban.

Tartsák meg eddigi vezető szerepüket a nemzeti kulturában, a nemzet gazdasági életében a messze jövőben is s legyenek biztos és szilárd alapjai az önálló és független nemzeti állam kiépítésének.

Fejlődjék bennünk továbbra is az alkotmányos szabadság szeretete s az a nemzeti érzés, a mely a tűzpróbát a letűnt ezer év alatt is mindenkor kiállotta.

Soha meg ne lazuljon közöttük az egyetértés, az összetartás s az az összhang, a mely őket most összehozta és a mely az erőnek, a haladásnak, az alkotásnak első és elengedhetetlen feltétele!

A nemzeti szabadság ezen megszentelt klaszikus földjén, jó urunknak, nagy fejedelmünknek II. Rákóczi Ferencnek városában, az ő szellemétől és dicső hagyományaitól körülövezve, fogadják bensőségteljes üdvözlőletemet!

Nagy éljenzés fogadta a főispán hazafias hevtől áthatott, lelkes szavait, majd Brolly Tivadar, a kongresszus elnöke élte Kassa közönségét, majd Kriebel Edgár dr. a hölgyekre, Ekes Lajos dr. a hölgyekre, mint a városszépítés bajnokaira ivott.

Látogatások.

Banket után 4 órákor, hosszú kocsisorban vonultak a vendégek a gazdasági akadémia megtekintésére, ahol Zalka Zsigmond akadémiai igazgató kalauzolta a vendégeket, akiket úgy a park, mint az intézet berendezése méltán elragadott. Innen a javító intézetbe vonultak, mely most erős átalakítás alatt áll. Az építkezés dacára is, az intézet impozáns méretei s mintaszerű berendezése meglepte a látogatókat.

A Csermely-völgyben.

Ezután egy óras kocsit következett, végig a szépséges Csermelyvölgyön, mely most öli magára az őszi gúnyát. A vidék nagyszerűségével, pompás levegőjével alig tudtak betelni vendégeink, a bankói mesés kocsit is érintve szinte általánosan konstataálták, hogy ezt a vidéket a természet is üdülőhelynek szánta.

A város vacsoráján.

Lassan beesteledett, a mikor Bankóra ért a hosszú kocsisor. Ez alatt a bankói pompásan kidiszitett nagyteremben asztalhoz terítették. A terem falát a vadörök igazán meglepő ügyességgel díszítették föl fenyőgírlándokkal és erdei virágokkal. Majd vacsorára került a sor.

Első fogásnak a csermelyvölgyi pisztrángot találták. Kossuth Lajos és Vukovics Károly halászta ki az izletes zsákmányt, mely mint kassai hegyi pataki specialitás megnyerte a vendégek tetszését. Majd marhahúst, kacsát, turoscsuszát és gyümölcsöt, sajtot szervíroztak s végül Kassa páratlanul kitűnő szántói szamorodni és tokaji asszúborra került az asztalra. Ezért a borért bizony nem csak megdicsérték, de meg is irigyelték Kassát. Este 10 óra felé járt az idő, amikor a vendégek, enyhe, meleg estén a városba visszakocsiztak.

A Tátrában.

Ma reggel a 7 órai vonattal indultak a kongresszus tagjai a Tátrába. A kiránduláson kevés kivétellel, a kongresszus majd minden tagja részt vesz. A kalauzólást Kriebel Edgár dr. kassai főjegyző, a Tátra kitűnő ismerője vállalta.

A munkásgimnázium.

(A kassai munkásgimnázium első éve. — Az idei program. — Tudnivalók a beiratásról.)

A kassai Kazinczy-kör kezdeményezésére megalakult Kassán a munkásgimnázium, melynek programjáról, a beiratás módjairól Bóbita Endre főreáliskolai tanár, a munkásgimnázium igazgatója a következőket közli:

A munkásgimnázium célja magasabb műveltségű iparos és kereskedői osztályt nevelni a magyar Hazának.

Az intézmény középiskolát pótló műveltséget terjeszt. Első sorban az iparos és kereskedői tanonc iskolát végzett fiatal segítők középiskolai irányu rendszeres tanításával foglalkozik. A rendes tanfolyam 6 hónapig tart. A rendszeresen beiratkozott hallgatók heti 2 órában vetítéses és heti 1—2 órában szabad előadást hallgatnak. A teljes munkásgimnázium 3 évfolyamból áll. A folyó tanévben csak az 1. évfolyam nyílik meg.

Az 1. évfolyam vetítéses tárgyai: *Október—december hónapokban*: 1. A magyar nemzet története 12 órában. 2. Magyarország földrajza 12 órában. *Január—március hónapokban*: 3. Egészségtan 12 órában. 4. Ipartörténet 12 órában.

A szabad előadások tárgyai: 1. Magyar irálytan — polgári ügyiratok 12 órában. 2. Gyakorlati számtan és mértan 12 órában. 3. Egyszerű kereskedelmi és műhelyi könyvelés 12 órában. Ezen előadásokban csak a szabályszerűen beírt hallgatók vehetnek részt. Ezen felül a többi iparosok és kereskedők számára 12 szabad előadást fogunk tartani az azokat különösen is érdeklő tárgyakból. Minden beírt hallgató lecke-könyvet kap, melyért 1 K-át fizet. Köteles ezenfelül minden vetítéses előadásról szóló füzetet megvenni bővebb tanulmányozás végett. A füzet ára 10—12 fillér. Az előadások egyébként díjmentesek.

A 6 hónapos tanfolyam nyilvános vizsgálattal végződik, melynek eredményéről a lecke-könyv fog tanuskodni. Az előadásokat meghatározott napokon az esti órákban az áll. főreáliskolában tartják meg. Beiratkozás a 16—19 évesek részére szeptember hó 12. és 19-én lesz a főreáliskola fizikai termében délutánonként 3—6 óráig. Az idősebbek, amennyiben üres hely marad, szeptember hó 26-án tagnak beírni. A külön szabad előadásokra a beiratkozás fölösleges.

HIREK.

— Személyi hir. *Bethlenfalvy Antal* kassai táblabíró, szabadságáról hazaérkezett.

— Kitüntetés. A földművelésügyi miniszter *Rácz Sándor* bártfai gazdasági ismételő iskolai szaktanítót, a gyümölcsfatermesztés körül elért sikerei elismerésül 200 korona jutalomban részesítette és egyben elismerő oklevéllel kitüntette.

— Erzsébet emléke. Erzsébet nagyasszonyunk emlékét, illő kegyelettel ülte meg a kassai közönség. A templomokban gyász isteni tisztelet volt, a melyen a hatóságok küldöttségei, az iskolák tanulói és igen nagy számú közönség vett részt. A középületeken gyászlobogók lengtek.

— Turista gyűlés. A kassavidéki turista-kör szombat délután 6 órákor a Kazinczy-körben választmányi ülést, vasárnap délelőtt, 11 órákor (szept. 12-én) pedig a városháza nagytermében közgyűlést tart.

— A bíróság nem erkölcsstelen kikötés. A munkaszövetségekre fontos a budapesti királyi járásbírósnak azon határozata, mely a szövetségi kötbért jogosnak mondta ki. A munkaadó szövetség egyik tagját 500 koronával megbírságot, mert vétett a szövetség alapszabályai ellen. Az elítelt *turpis Causa* alapján, visszakövetelte a bírságot s keresetével a bírósághoz fordult. A bíróság kimondotta, hogy a munkaadók olyan egyesülései, melyekben ipari, erkölcsi és anyagi érdekeik bárkivel, tehát munkásokkal szemben is megvédeni igyekeznek, a jó erkölcsökbe nem ütköznek és így a szövetség határozatát, ha azok bírságokra vonatkoznak is, a tagokra nézve kötelezők és a bíróság ezeket a bírságokat jogosnak ítéli.

— Tanév megnyitás a jogakadémián. A kassai kir. allami jogakadémián szeptember hó 15-én nyílik meg a tanév a következő ünnepélyes sorrend mellett: 1. „Veni Sancte” a jogakadémiai (premontrei) templomban délelőtt 10 órákor. 2. Gyűlékezés délelőtt háromgyed 11 órákor a jogakadémiai diszteremben s dr. Kérészy Zoltán kir. jogakadémiai igazgatónak tanévnyitó beszéde. 3. Dr. Kiss Albert kir. jogakadémiai tanárnak „A magyar magánjog codificatioja és korunk socialis problémái” című felolvasása.

— A ranki kulturünnep. A rankifüredi kulturünnep arányában impozánsnak ígérkezik. A közművelődési egyesület vezetősége nem is remélte azt a nagy érdeklődést, melyet a város és vármegye közönsége részéről közgyűlése iránt tapasztal. Fényét emeli ez ünnepnek a kormány hivatalos részvétele, a mennyiben úgy a kultuszminiszterium, mint a földművelésügyi miniszterium hivatalosan képviselteti magát. A vállás és közoktatásügyi miniszter *Szalay László* főispánt, a földművelésügyi miniszter pedig *Deininger Imre* udvari tanácsos, jószágigazgatót küldte ki a közgyűlésre s ez utóbbit minisztere megbízta, hogy az egyesületet Rankifüreden fogadja. A földművelésügyi miniszter ezenkívül nemcsak, hogy a fűrdő nagytermét engedte át a gyűlés céljaira s az estélyre, de az összes vendég és fűrdőszobákat is díjtalanul engedte át az érkező vendégeknek. Gyönyörű látványban lesz részök az estélyen maradotaknak, mert az eddigi számítások szerint a világhírű geizir szökésének tündéri látványa a késő esti órákra várható. Az egyesületnél a bejelentések is serényen folynak s a vidéki közönség is nagyban készül az ünnepre. Ami az öltözéket illeti, teljesen megfelel az utcai ruhában való megjelenés. Kik az estélyen is részt kívánnak venni, azoknak átöltözés céljából vendégszobák állanak rendelkezésükre.

— A kultüregylet ülése. Az Abauj-Torna vármegyei és kassai közművelődési egyesület szeptember hó 11-én szombaton délután 6 órákor *Takács Menyhért* dr. járásvári prépost elnöke alatt, választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentések. 1908. évi számadás. 1909. évi költségvetés megállapítása. Javaslat az oklevéllel kitüntető tanítók ügyében. Közgyűlési előkészületek. Disztagok választása iránti javaslat. Új tagok felvétele. Indítványok.

— A közbenső áruforgalom. Bécsből írják: A kereskedelmi miniszterium ma szétküldötte az Ausztria és Magyarország közti áruforgalom júliusi statisztikai kimutatását. E szerint Magyarországból a bevétel e hónapban 90.7 millió, a kivétel Magyarországból 110.2 millió koronát tett ki. Január 1-étől bezárólag július végéig a Magyarországból

ÖN IS SZÉP

ruhában járhat, ha őszi ruháit vegyileg tisztíttatja és festeti

Telefon sz. 382. **BRADOVKA GYULA** Alapítási év: 1812.

kelmefestő és vegytisztító gyárában Kassa, Kossuth L.-u. 24.

Függönyök kiváló szépen és gyorsan tisztíttatnak. Gallér és kezelő vasalás és mosás.

való bevétel értéke 601.7 millió, a Magyarországra bevitt áruk értéke 700.8 millió korona. Az ideiglenes kereskedelmi mérleg január 1-től július végéig bezárólag Ausztria részére 99.1 millió korona aktivumot mutat a tavalyi 91.9 millió korona aktivummal szemben.

— A kárpátgyűlés közgyűlése. A Magyarországi Kárpátgyűlést Keleti Kárpátok osztálya szeptember hó 18-án, d. u. 6 órakor Kassán, a városháza tanácstermében XXXII. közgyűlést tartja. Ezen közgyűléshez és a vele kapcsolatos kirándulásokhoz a M. O. Kárpátgyűlés tagjai és barátai tisztelettel meghívottak. Program: Szeptember 18-án, szombaton. Délután 3 órakor kocsikon vagy gyalog, felmenetel a kassai várhegyre (Hradova), hol az osztály által épített kilátási torony felavattatik. 5 órakor visszatérés a városba; 6 órakor közgyűlés a városházán; 8 órakor társasvacsora (étlap szerint) a Schaikházban. Szeptember 19-én, vasárnap. Reggel 7 ó. 22 p. elutazás Kassáról Kassahámorig. Erkezés 8 ó. 36 p. Kocsikon Opákán át, az Opáka és Aranyida közti hegygerince, innen tetszés szerint, felszállás a Koncsiszka Holára (1027 m.), vagy a Prednya Holczára. Kassára visszaérkezés este 9 ó. 15 p. Szeptember 20-án, hétfőn. A kassai Dom, a Rákóczi-kripta és a Felsőmagyarországi Múzeum megtekintése, tetszés szerint, kirándulás az Aggteleki Barlangba vagy a Magas Tátrába.

— Dayka Gábor szobra. Ungvárról jelentik: Október hó 3-án fogják Ungvárott az ottani kir. kath. főgimnázium volt nagynevű tanárának, Dayka Gábornak a szobrát leleplezni. Az ünnepség védője Firczak Gyula v. b. t. t. gör. kath. püspök és gróf Sztáray Gábor főispán lesz. A szobrot Szarmovolszky Ödön művész, az ungvári főgimnázium volt növendéke, a világhírű művész készítette fehér márványból.

— Elhunyt erdőtanácsos. Rozsnyóbai Ujházy Dénes ny. kir. közalap. erdőtanácsos, Pető Lajos kassai kir. erdőfelügyelő apósa folyó hó 9-én jobblétre szenderült. A megboldogult tevékeny részt vett egy az erdészet, mint a társadalom és egyházi élet terén egyaránt. Temes vármegyének több mint 2 évtized óta törvényhatósági bizottsági tagja, s ugyanezen vármegye központi, valamint állandó választmányának tagja volt. A katonai sorozások alkalmával 18 éven át mint polgári elnök szerepelt. Petrozsényi temesmegyei község a lakosság erkölcsi és anyagi jóléte érdekében kifejtett közhasznú munkásságáért díszpolgárává választotta. A megboldogult a magyar államot mint erdőtiszt 40 évig szolgálta, mint erdőtiszt azonban tényleg 43 és 1/2 évig szolgálta. A bányai ág. hitv. ev. egyház megye gyámintézetének világi elnöke s ugyanezen egyházmegye törvényszékének rendes bírója volt. A csákovai társasörnek hosszú ideig elnöke, majd díszelnöke volt. Az erdészet terén különösen a királyi közalapítvány erdőbirtokainak jövedelmezőségét fokozta s ezért meleg hangú elismerést gyakran kapott a kultuszminisztertől. Temetése Kassán a Barkóczy-utcai gyászházából folyó hó 11-én délelőtt fél tíz órakor lesz ág. ev. szertartás szerint. Porai a pályaudvarra s onnan Csákovára (Temes megye) szállíttatnak s utóbbi helyen folyó hó 12-én délután fél 5 órakor fognak az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

— A bolgárkirály Szepeshelyen. Igéről írja tudósítónk: A bolgár király e hó 8-án Párty Sándor dr. szepesi püspök vendége volt. Délelőtt 10 órakor jött kíséreté-

vel két automobilon Püspökházáról. A magas vendég kedves nyaralójáról való távozása előtt egyrészt bucsuszt akart mondani a püspöknek, másrészt megköszönni jött Szepesegyházmegye főpásztorának azt a ténykedését, hogy szeptember hó 2-án a hontmegyei Szent-Antalon a bolgár király három gyermekét: Cziril, Eudoxiát és Nadeját az első szent áldozásban részesítette. A felemelő családi ünnepélyen ott volt a felséges apán kívül Eleonóra királyné, továbbá a rokonság közül Klótild főhercegnő, Erzsébet főhercegnő és Fülöp szász kőburgi herceg, a király testvére. A király a szepeshelyi püspöki rezidenciában leszállván, a püspök kíséretében a székesegyházba ment, hol ájtatosan csendes misét hallgatott, melyet dr. Kheberich Márton kanonok mondott s melyen a szepesi káptalan testületileg jelen volt. A szent mise után megtekintette a király a szép templomot s különös érdeklődéssel annak értékes kincstárát és egyházi fehérműgyűjteményét, melynek kiváló vezetettsége a legfinomabb s híreseknél ismert brüsszeli csipkékből készült egyházi ruházat. Műértő figyelmét és érdeklődését semmi sem kerülte ki.

— Elásott gyermekhulla. Tegnap délután 3 óra tájban Szilágyi Illés rendőr arról értesült, hogy Atanaszovics Stefán bolgár kertésznek neje napokkal ezelőtt gyermeket szült s azt eltemette. Ezen jelentés folytán az ügyeletes rendőrtisztviselő dr. Nagy Géza orvossal a helyszíre kimentek, ahol a Fiedler Károly tulajdonát képező, a katonai főreáliskola épülete mögött levő és Atanaszovics Stefán bolgár kertész által bérelt telepen egy kis szemétdomb tövéből rongyokba csavart kis gyermekhullát ástak ki, mely már oszlásnak indult. — A hulla boncolás céljából kiszállítottatott a köztemető halottas házába. A helyszínen kihallgatott szülők előadása szerint mult hó 14-én reggel az asszony férje távollétében vizet hordott és ekközben fogtak el szülési fájdalmak, annyira, hogy csak térden csuszva birt lakásáig eljutni, ahol halott gyermeket szült. Az asszony bolgár szokás szerint halott gyermekét maga temette el. A megindított vizsgálat és a megejtendő boncolás fogja a valódi tényállást megállapítani.

— Tolvaj pincér. Horváth Mátyás lakás és foglalkozás nélküli pincér tegnap Kassára érkezett és éjjelre elszállásolta magát Csizmarik István ugyancsak foglalkozástkereső kömvissel, akinek zsebéből az éj folyamán kilopta 15 kor. készpénzt. Reggel elfogták s a kir. járásbíróhoz kísérték.

TÁVIRAT — TELEFON.

A kibontakozás felé.

Lukács nyilatkozata.

Budapest, szept. 10.

Lukács László beszélgetést folytatott egy újságíróval, akinek úgy nyilatkozott, hogy a mostani kormány van hivatva a válság megoldására. Az ő igénybevétele csak akkor kezdődne, ha a koalíció nem tudna rendet teremteni.

A politikai konstelláció e mellett nap nap mellett változik. Ma úgy hírlik, hogy a kormány meg fogja találni a kibontakozást egy a királylyal, mint a pártokkal, mint a saját tagjaival a megegyezés módját.

Az aradi ünnep.

Budapest, szept. 10.

A függetlenségi pártban erősen készülődnek az aradi Kossuth-szobor leleplezésére. Míg azonban eddig Kossuth csak azt hangoztatta, hogy a leleplezésnél nem fog politikai kijelentést tenni, addig most már azt hangoztatják, hogy Kossuth betegsége folytán egyáltalán nem megy Aradra.

Az aradi szociáldemokraták a Kossuth-szobor leleplezése alkalmával nagy tüntetésre készülnek.

Az Erzsébet királyné gyásznap.

Budapest, szept. 10.

Groszmezeritschből táviratozzák, hogy az ottani templomban tartott gyász istentiszteleten megjelent a király, Vilmos császár és a trónörökös. Bécsi távirat jelentése szerint ma ott Erzsébetkirályné sírjára úgy a király, mint Vilmos császár koszorút helyeztetett. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a budavári Mátyástemplomban is megtartották szokásos gyásztiszteletet, melyen a kormány tagjai is részt vettek.

Peary és Cook.

London, szept. 10.

Az amerikai sarkklub elnöke Osborne nyilatkozatot tett közzé, melyben közönséges csalónak nyilvánítja Pearyt. Azt mondja róla, hogy feltörte Cook utazó bőröndjét, kilopta belőle Cook utazási jegyzeteit, tudományos eredményeit, sőt felbontotta Cooknak egyik feleségéhez intézett levelét és aztán azt leragasztva, újból feladta. Osborne azt mondja, — hogy Cook hazaérkezése után azonnal a legélesebb eljárást fogja fozszirozni a szájhős és család Peary ellen.

A lövőpetri gyilkosság tárgyalása.

Nyiregyháza, szept. 10.

A törvényszék ma folytatta a lövőpetrii feleséggyilkosság tárgyában a tanúk kihallgatását. A tanúk kihallgatása azt igazolta, hogy Róth rosszul bánt a feleségével.

Egy örvöngő képpusztítása.

Páris, szept. 10.

Egy Vausset nevű pincér ma nekironított a Louvre két drága képpének és késé-vel összehasogatta azokat. Azt hiszik, hogy Vausset tettét örvöngésében követte el.

V. E. Uránia Színház.

Mozgófényképek

Műsor szept. hó 10., 11. és 12-én 8 ó.

Párduc vadászat. (Természetutáni felv.)
A hamis örökös. (Komikus.)
Vercingetorix.
Krokodil vadászat. (Természetes.)
Betörő a ládában. (Komikus.)
Aszfaltvirág.
Műsoron kívüli szám.

Valamennyi szám Pathé Fréres kép.

Az előadás kezdete este 8 órakor.

Vasár- és ünnepnap 4 előadás: d. u. 3/4, 3, 1/2 órakor, 7-kor és 9-kor.

Helyárak: Páholyülés I.—K. I. hely 1.—K. II. hely 70 fillér. III. hely 40 fillér. Gyermek és katonák a fél helyárat fizetik.

Legujabb szőnyegek, függönyök, butorkelmék a legnagyobb választékban és legjutányosabb áron

SZÉMAN TESTVEREK

Felsőm. legn. szőnyeg-, függöny- és butorkelme áruházában Kassa, Fő-u. 62.

KASSAI NÉPBANK R.-T.**Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)**

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és cheque-számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.**BAUERNEBL ES FIA, KASSA**

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, különben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

**KASSAI
TAKARÉKPÉNZTÁR**A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)Felsőmagyarország legrégebb és
:: legnagyobb pénztárosa. ::**BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.****KÖLCSÖNT**nyújt váltóra, betáblázásra,
vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénztátulás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.**Laehne-féle tan- és nevelőintézet**

Sopron.

Elemi iskolával, 8 osztályú nyilvános
főgimnáziummal és reáliskolával.**A nyilvános főgimnázium
érettségi vizsgálati joggal bír**

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Önálló munkára való szoktatás. Modern nyelvek és mindenféle sport ápolása.

Uj növendékek már augusztusban is felvétetnek. — Prospektussal és mindenemű felvilágosítással készen áll az igazgatóság.

Egy irodaszolga,

16—17 éves fiú

ki írni és olvasni tud, felvétetik

Vitéz A. ut. könyv- és könyomdájában

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. sz.

**Hirdetések felvé-
tetnek a kiadó-
: hivatalban. :**

Murányi József kiadó.

Látható írásu
ADLER írógépA magas magy. kir. vallás- és közoktatási Mi-
nisterium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenkint és zselhetők
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő**John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.

Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve.

SZULTÁNnagyon kellemes, tiszta ízű, szén-
savban gazdag, lithion-tartalmu
ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében si-
kerrel alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyag-bajok esetében, továbbá a
légző- és emésztőszervek hurutos
bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és huygyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.Igazgatóság: **BUDAPEST.**
IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.Kapható Kassán minden ásványvíz-
kereskedésben és vendéglőben.**Farkas Mátyás**hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)Pontos és tiszta kiszolgálás.
Abonens vendégek részére kíván-
atra külön fiók. Mindennemű haj-
munkák készítettnek. — Illatsze-
rek nagy választékban kaphatók.**Farkas Adolf**villanyerőre berendezett sütődjének
elérhető helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca
105. — Kossuth L. utca 2. — Mészáros-utca
62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér!

Olcsó liszt!

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr.
1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna ke-
nyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Gra-
ham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25
kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es
21 kr. Rozstiszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 drb. sütemény 10 kr.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.